

Utsatt eksamen, ECON 1310, H2024

I vurderingen tillegges oppgave 1 vekt 25%, oppgave 2 vekt 50%, og oppgave 3 vekt 25%. I oppgave 2 tillegges deloppgave c og e størst vekt.

Oppgave 1

Veiledning: Her skal du svare kort og presist med ord:(2-3-4 setninger per deloppgave)

Oppgave:

- i) Forklar kort hva bruttonasjonalproduktet for et land er.
- ii) Hvordan måles verdiskapingen i offentlig sektor i nasjonalregnskapet?
- iii) Hva er produktinnsats og realinvestering i nasjonalregnskapet?
- iv) Hvordan påvirkes lønnsnivået vanligvis av a) økt produktivitet og b) økt sysselsetting?
- v) Nevn noen aktiviteter som fører til økt etterspørsel etter utenlandsk valuta for norske aktører.
- vi) Hvordan vil en oppgangskonjunktur i økonomien vanligvis påvirke den offentlige budsjettbalansen?

Oppgave 2

Veiledning: I denne oppgaven skal du forklare de økonomiske mekanismene i hver deloppgave, men det er ikke ment at du skal bruke tid på å forklare modellen utover det som blir spurt om i oppgaven.

$$\begin{aligned}(1) \quad Y &= C + I + G + X - Q \\(2) \quad C &= z^C + c_1(Y - T), \quad \text{der } 0 < c_1 < 1, \\(3) \quad I &= z^I + b_1Y \quad \text{der } 0 < b_1 < 1, \\(4) \quad T &= z^T + tY \quad \text{der } 0 < t < 1 \\(5) \quad Q &= aY \quad \text{der } 0 < a < 1\end{aligned}$$

der Y er BNP, C er privat konsum, I er private realinvesteringer, G er offentlig bruk av varer og tjenester (summen av offentlig konsum C^O og offentlige investeringer I^O), X er eksporten, Q er importen, t er "skattesatsen", z^T er skatter som er uavhengig av BNP, og T er nettoskattebeløpet. z^C og z^I er parametere som fanger opp andre faktorer som påvirker hhv. konsumet og investeringene. c_1 , b_1 og a er faste parametere (tall) med kjente verdier. Anta at $1 - c_1(1 - t) - b_1 + a > 0$, og $b_1 < a$.

Likevektsløsningen for Y er

$$(6) \quad Y = \frac{1}{1 - c_1(1 - t) - b_1 + a} (z^C - c_1 z^T + z^I + G + X)$$

- a) Hvilke variabler er endogene i denne modellen? Forklar forskjellen på endogene og eksogene variabler.
- b) Gi en økonomisk tolkning av ligning 4 i modellen.
- c) Hva blir virkningen på BNP av en reduksjon i konsumetterspørselen, ved en reduksjon i z^C ? Vis matematisk og forklar de økonomiske mekanismene.
- d) Vil virkningen på punkt c) avhenge av størrelsen på b_1 og a ? Forklar.
- e) Hva skjer med privat investering, privat sparing, offentlig sparing og landets handelsbalanse ved en reduksjon i konsumetterspørselen? Vis matematisk og forklar.

Oppgave 3

Veiledning: Her skal du besvare oppgaven verbalt, uten bruk av matematikk eller figurer.

Anta at det skjer en kraftig nedgang i private investeringer i et land. Hvordan vil det påvirke økonomi som helhet? Drøft om og eventuelt hvordan dette bør håndteres via henholdsvis pengepolitikk og finanspolitikk.